

Skautlus

Juhiseid noorte juhtidele

III vihk

Koostanud
skautmaster H. Michelson

Skautlik kirjandus.

Eesti keeles ilmunud skautliku kirjanduse nimestiku järele on tuntud ammugi vajadust. Osaliselt ka raamatuaasta propaganda ja pidev huvi noorsootöö vastu laiemates ringkondades on sedavõrd mõju avaldanud ka skautide ridades, et sõpruses r a a m a t u vastu üldiselt on seda rohkem ka häält kuulda, kas ei leiduks võimalusi nimestiku koostamiseks ka kõigi senini Eestis ilmunud s k a u t l i k u k i r j a v a r a kohta.

See nõue on täiesti õigustatud. Nii on märgata, et paljud skautluse juhtivad tegelased koguvad aeg-ajalt võimaluste piirides muu kirjanduse kõrval ka kõik ilmuva ja ilmunud skautliku kirjavara oma isiklikkudesse raamatukogudesse. Ka Peastaabi juures ollakse raamatukogu asutamise teostamisel.

Varem või hiljem saabub seegi aeg, kus vähemalt iga suurema ühiku, maleva, juures näha võime korrapäraseid raamatukogusid.

Nooremad skaudid soetavad aeg-ajalt ühe või teise vajaliku käsiraamatu. Aeg-ajalt tekib muu kirjanduse kõrvale oma skautlik raamatukogu.

Ei ole ju mõeldav ühegi noorte juhi süstemaatiline kasvatustöö nooremate abistajana muidu, kui on vaid käepärast tarvilik kirjavara tegevuskavade koostamiseks ja juhi ülesannete ning kohustuste meeldetuletamiseks.

Sagedasti ilmneb kohtadel pidev huvi ning kavatsusi isiklike raamatukogude täiendamiseks, skautide juures muidugi eeskätt skautliku kirjanduse tagavarade hankimises eriti haruldaste väljaannete näol, et aga kuidagi avaneksid võimalused kätte saada veel neid väljaandeid, mis isegi raamatuturul vaevalt leitavad.

Eks ole sellelt seisukohalt peatähtsus täiuslikul raamatute nimestikul, et igal raamatusõbral skaudil, juhil või skaudisõbral ava-

neks võimalus saada ülevaadet ilmunud teostest, ühtlasi aga kontrollida oma raamatukogu seisuga ja leida allikaid kogu täiendamiseks.

Nimestikku koostades tuleb vahet teha a) o t s e k o h e s e s k a u t - l i k u k a s v a t u s e s i s u l i s e k i r j a v a r a j a b) n o o r t e l e ü l d i - s e l t s o o v i t a v a t e r a a m a t u t e v a h e l, m i s s o b i k s i d j u s t s k a u t l i k - k u d e o r g a n i s a t s i o o n i d e r a a m a t u k o g u d e s s e.

Järgnev nimestik tahab siinkohal abiks olla esimese osa lahendamisele. Võimalust mööda on selles ära märgitud ka kirjastajate ja pealadude asukohad. Kuigi see nimestik pole veel üpris täiuslik, kuid kergem on aga nüüd seda täiendada ja hiljem soodsal juhul avaldada ka lisanimestik ühes vahepeal juuretunud uudisteostega.

Nimestiku koostaja on tänulik, kui tulevikus kõik skautlikud ühikud ja isikud läkitaksid ühe eksemplari omast igast ilmuvast teosest käesoleva koostajale. Sellega oleks kindlustatud skautliku liikumise üldhuvides täiusliku raamatukogu säilitamine ja nimestiku järkjärguline ilmumine.

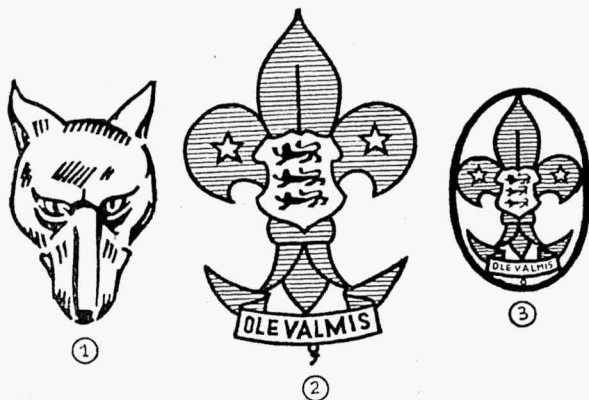
Skautliku kirjanduse nimestik.

- ANTON ÖUNAPUU. Elulugu. Tall. Õpet. Seltsi väljaanne. Pld. T. E. K. Ü. Tallinn. 24 lk. 17×11 sm. . . . . —10
- EESTI BOY-SCOUT. Kaasas juuretrükinä „Eesti Spordilehel“. Eesti boy scoutide organisatsiooni „Noorte seppade“ ajakiri. Tegevtoimet. E. Tuulik. 1920. a. nr. 1—3, 9 lk. (20×21) 1921 a. II ak. nr. 4—12 (nr. 8-st pealkirja all „N o o r - s e p p“. Eesti boy-scoutide organisatsiooni „Noorte Seppade“ ajakiri). 29 lk. (28×21) . . . . .
- EESTI GAIDI KÄSIRAAMAT. E. Gaid. Mal. Peastaap, Tartu 1935. 104 lk. 17×12 . . . . . —45
pappköites —50
- EESTI GAIDIDE MALEVA PÕHIMÄÄRUS. E. G. M. Peastaap, Tartu 1931. 44 lk. 13×10 . . . . . —25
- EESTI SKOUT. (VII ak-st: E e s t i S k a u t). Eesti skoutide (skautide) Maleva häälekandja. Vlj.: E. S. M. Asem. Kogu (II ak-st: E. S. M. Nõukogu; IV ak-st E. S. M. Pääst.), ilmub Tartus (X ak-st Tallinnas). Vastutav toimetaja K. Treffner (X ak-st N. Kann). I ak. 1921 nr. 1—7, 28 lk. (39×27); II a. 1922 nr. 1—6, 100 lk. (22×15); III ak. 1923, nr. 1—7/8, 128 lk. (22×15) Päätoimet. J. Elken. IV ak. 1924, nr. 1—5, 64 lk. (22×15); V ak. 1925, nr. 1—8, 120 lk. (23×16) Päätoimet. J. Tederson. VI ak. 1926, nr. 1—8, 112 lk. (22×15); VII ak. 1927/28, nr. 1—8, 144 lk. (22×15); VIII ak. 1928/29, nr. 1—8, 136 lk. (22×15) Teg. toim. A. Grönberg; IX ak. 1929/30, nr. 1—8, 128 lk. (22×15); X ak. 1930/31, nr. 1—8, 168 lk. (22×15) Peat. H. Tari. XI ak. 1931/32 nr. 1—8, 128 lk. (22×15); XII ak. 1932/33, nr. 1—8, 144 lk. (22×15); XIII ak. 1933/34, nr. 1—8, 128 lk. (22×15); XIV ak. 1934/35, nr. 1—8, 128 lk. (22×15); XV ak. 1935/36, nr. 1—8, ilmumisel.
- EESTI SKAUTIDE MALEVA PÕHIMÄÄRUS. E. S. M. Peastaap, Tallinnas 1923. 48 lk. 13×10 sm. . . . . —50

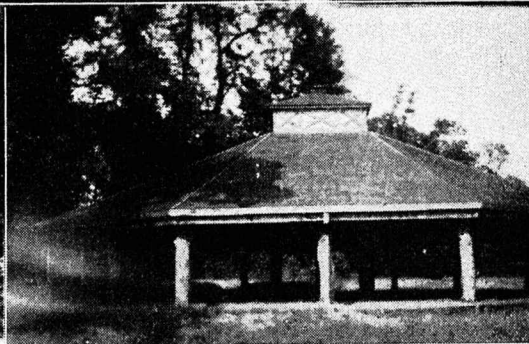
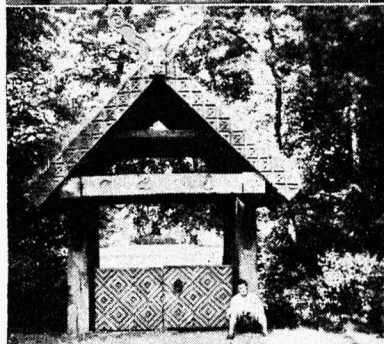
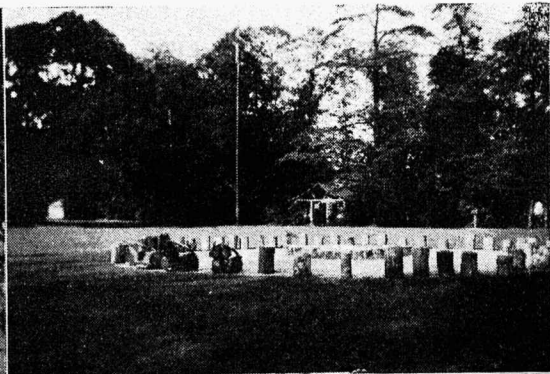
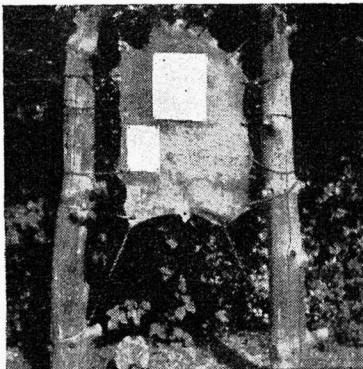
Elken, J. ja Jõgi, E.: SKAUDI KALENDER-KÄSIRAAMAT 1924. Skautide Kirjastusühisus, Tartu 1924. 128 lk. 13×10	—75
Farkas, Gyula: KÄÄRIVAD HINGED. Vestlus Ungari skautide elust. Ungari keelest A. Murakin. 216 lk. 20×14, pilt, värvipilte. „Looduse“ kuld-raamat 1935	2.50
Grünberg, A., mag.: UJUMISE JA UPPUJA PÄÄSTMISE ÕPETUS. „Loodus“, Tartu 1931. 112 lk. 21×14 sm., joonist.	1.95
JUHI HÄÄL. Ajakiri sk. juhtidele. Tallinna sk. mal. I osa — 1926. a. 42 lk. mimeogr.	—25
II osa — 1927. a. 42 lk. mimeogr.	—25
III „ — 1928. a. 42 lk. „	—25
Kaarik, E., gdr. ja Pavelson, E., skm.: GAIDIDE JA SKAUTIDE LAULIK. Tallinnas 1933. 256 lk. 11×8	—30
Kalling-Kant, L.: KODUTÜTARDE KÄSIRAAMAT. Naiskodukaitse kirj. Tartu 1936. 248 lk. (22×15) pilt.	1.50
Kaarik, E., gdr. ja Pavelson, E., skm.: GAIDIDE JA SKAUTIDE LAULIK. Tallinnas 1935. 320 lk. 11×8	—35
Kipling, Rudyard: DZUNGLIRAAMAT. Noorsoojutud. Inglise keelest Otto Treu. Eesti Kirjand. Selts, Tartu 1928. 162 lk. 21×14, kirjaniku pildiga kalingurkõites	1.75 3.25
KOTKAS. Noorte Kotkaste juhtide ajakiri Vlj.: N. K. Peastaap; ilmub Tartus. Vast. toim. G. Reial. Ilmub 12 nrt. aastas 1936 nr. 1—3, 60 lk. (23×15) ä	—15
Kärner, Rich., nskm.: SKAUDI KALENDER-KÄSIRAAMAT 1935. Teine aasta-käik. Tallinn 1935. Pld. TEKÜ, 128 lk., 11×8	—35
LÖKE. Tapa skautide suguharu väljaanne nr. 1. September 1933, 14 lk. (25×16)	
LAAGRI LAULIK. Tallinna NMKÜ rühm 1931. 48 lk., 12×9, 55 laulu	—15
Luts, O.: SKOUDID. Pildike skoutide laagrist. „Noor-Eesti“, Tartu 1922, 16 lk. (18×11)	
Mattisson, L.: GAIDIMÄNGUD. Rakveres 1935. Pealaos „Postim.“, Tartu. 80 lk. (14×11)	—40
Michelson, H., skm., Trt. sk. mal. pealik: EESTI SKAUDI KÄSIRAAMAT. Autori kirjastus, Tartu 1932	—30
Michelson, H., skm., E. skautl. juht: SKAUTLIKUL TEEL. Käsiraamat pois-tele, noorte juhtijaile ja noorte sõpradele. Autori kirj. Tartu 1934. Pld. Postim., TEKÜ ja Rhvüülk. 216+16 lk. 18×11, joonist ja pilt. kalingurkõites	1.50 2.—
Michelson, H., skm., E. S. M. Peastabül. abi: EESTI SKAUDI KÄSIRAAMAT. Muudet. ja täiend. trükk. Autori kirj. Tartu 1936. Pld. Postim., TEKÜ ja Rhvüülk. 88 lk. 14×10	—50
Michelson, H., skm.: SKAUTLUS. I/IV. Juhiseid noorte juhtidele. Autori kirjastus. Tartu 1936. Pld. „Postim.“. 64 lk. 23×15	—75
MIDA PEAB NOORKOTKAS TEADMA? Tartu N. K. Maleva H. T. G. N. K. Malevk. kirjastus. Tartu 1935. 80 lk. 14×9, joonist.	—30

MIDA PEAB NOORKOTKAS TEADMA? Teine trükk. Tartu Noork. Maleva H. T. G. N. K. Malevkonna kirjastus, Tartu 1936. Pld. „Postim.“ 80 lk. 14×9, joon.	—30
NARVA SKAUTIDE MALEVA XV aasta album 1920—1935. Narva sk. mal. kirj. 1935. 24 lk. (27×20)	
NOORKOTKA KÄSIRAAMAT I. I anne: Alati valmis! Koostanud V. Neggo, N. K. Peastabül. abi. N. K. Peast. kirj. nr. 1. Tallinnas 1931, 224 lk, 21×14, joonist.	1.50
	kalingurköites 2.—
NOORKOTKA KÄSIRAAMAT II. II anne: Välitegevus. Koostanud J. Madis- son, kpt. ks. dipl. N. K. Pääst. kirj. nr. 4. Tallinn 1934, 288 lk, 21×14 joon,	1.80
NOORKOTKA KÄSIRAAMAT III. III anne: Laager. Koostanud I. Peterson. N. K. Pääst. kirj. nr. 2, 1932. 164 lk. 21×14, joon.	1.25
	kalingurköites 1.75
NOORKOTKA KÄSIRAAMAT V. V anne: Katsed. Koostanud K. Lipping, mag. N. K. Pääst. kirj. nr. 3. 172 lk. 21×13, joon.	
	kalingurköites
NOORKOTKA LAULIK. 69 laulu. Tartu N. K. Maleva H. T. G. N. K. Malevk. kirjastus nr. 2, 1935. 88 lk. 11×7	
NOOR-SEPP. Noorsoo kasvatusl. ajakiri. Eesti rahvusliste scoutide „Noor- seppade“ häälekandja. Vast. toim. G. Laagus. Vlj. Harju Noorseppade Vanemate Kogu, Tallinn. I ak. 1921, nr. 1—4. 80 lk. (25×17). Toim. Ed. Tuulik. II ak. 1922, nr. 1(5)—3(7). 46 lk. (25×17)	
NOORTE KOTKASTE PÕHIMÄÄRUSED. N. K. Peast. väljaanne, Tallinn 1930. 96 lk. 13×9	
OLE VALMIS. Eesti skoutide häälekandja. Ilmus 7 numbrit. Vastut. toime- taja Carl Sarap. Väljaandja kirj. „Odamees“, Tartu 1921. 96 lk. 22×18	—85
OLE VALMIS. Tartu skoute maleva häälekandja nr. 1, Tartu, veebruar 1921. Vastut. toim. direktor K. Treffner. 16 lk. 28×18	—15
Pavelson, E., nskm., Nõmme skaut. mal. päalik: SKAUDI TEISE-JÄRGU EKSAM. Tallinnas 1931. 144 lk. 17×11, joonist.	—50
Pavelson, E., skm.: SKAUTIDE KALENDER-KÄSIRAAMAT 1934. 128 lk. 11×8, joonist.	—20
Pavelson, E.: SKAUDI KALENDER-KÄSIRAAMAT 1936. E. S. M. Pea- staap, Tallinn, 160 lk. (11×9) pilt. Hinnata.	
Pavelson, E., skm.: MÄNGUD SKAUTIDELE JA NOORTELE I. Tallinnas 1935. 88 lk. 15×11, joonist.	—50
Philips, Roland E., kpt.: SALGA SÜSTEEM. Käsiraamat noorte juhtidele. Tõlk. J. Tederson. Autori kirjastus, Tallinn 1931. Pld. Ak. Kooper., Tartu. 24 lk. 21×14	—25
Ruus, Neeme: MATKAJA KÄSIRAAMAT I. Üldjuhiseid noortele. „Turismi keskkorraldus“, Tallinnas 1933. 24 lk. (20×13), pilt.	—20
Rätsep, A.: SKAUT-SPORTLASE KALENDER-KÄSIRAAMAT 1929/30. Petseri E. sk. rühm 1929. 32 lk. (16×11), pilt.	—15
SAARE SKAUT. Poiste aegkiri. Toimet. nskm. F. Orb. Kuresaare 1933 . . .	—45

SKAUDID. Pühendatud emadele. Toimet. skm. R. Treu. Tallinna sk. maleva, 1933. 64 lk. (28×20) pilt.	—20
SKAUDID. Kevad 1934, nr. 2. Toim. skm. R. Treu. Tallinna sk. maleva, 1934. 48 lk. (28×20), pilt.	—20
SKAUDID. Kevad 1935, nr. 3. Tallinna skautide maleva, 1935. 48 lk. (27×20), pilt.	—20
SKAUTLUS NOORTE LIHKUMINE. Eesti skautide maleva kirj., Tallinn 1935. 32 lk. 14×10). Hinnata	
Stein, E.: MATKAJA KÄSIRAAMAT, II OSA. Küllastamisväärsed kohti raudteede ümbruses. Turismi keskkorrald. kirjastus, Tallinn 1933. 64 lk. (20×13), pilt.	—60
I. SUURLAAGRI JUHT. E. Sk. Mal. kirjast., Tallinn 1926. 80 lk. (13×10) pilt.	—25
II. SUURLAAGRI JUHT. Pärnus-Doberanis 1932. E. S. M. Peast. kirjast. Tallinnas 1932. 64 lk. (13×10) pilt. Hinnata.	
TARTU GAIDIDE MALEVA 1921—1936. Trt. gaid. mal. kirjastus, Tartu 1936. Pild. „Postim.“. 24 lk. (23×15), pilt.	—25
TARTU SKAUTIDE MALEVA 1920—1935. Trt. sk. mal. kirjastus, Tartu 1935. Pld. „Postim.“. 32 lk. (23×15), pilt.	—20
Tartu sk. mal. „Põhja-Kotka“ — 4. rühma — 15. AASTAPÄEVA ALBUM 1920—1935. Trt. sk. mal. 4. rühma kirj., Tartu 1935. 24 lk. (22×16), pilt.	—20
TALLINNA GAIDIDE MALEVA 1920—1935. Tallinna Gaid. Maleva kirjastus 1935. 44 lk., pilt. (30×19)	
TALLINNA SKAUT. Eesti skaut. suurlaagri häälekandja, toimet. skm. H. Paalmann. Tallinna 1925/26, kokku 100 lk., 24 numbrit (30×22)	—10
Tols, A. ja Ionanson, H.: SKOUDI KÄSIRAAMAT. Kirj. „Odamees“, Tartu 1921. Pld. „Rhvülik.“. 80 lk. (14×9), joonist.	—70
VABADUSPÄEVAKS. Vabaduspäeva album. Tartu sk. mal. kirjastus 1934. 321 lk. (22×15)	—20
Valma, H.: SKOUT INGLISMAAL JA MUJAL. A. Aviku tr. Haapsalus 1919. Pld. „T. E. K. Ü.“ 32 lk. (17×11)	—15

Mälestusi Gilwell-Parki laagrist.

Ülal vasakult: 1) Originaalne „musttahvel“: laagri päevakava ja korrapidaja kohustused. 2) Gilwell-Parki õppelaagri peaväli: ees lõkkepaik, algupärased toolid laagrijuhtidele ja puupakud istumiseks, lipuvarras, Log Cabin (rühma kodu), kirjakast, teadete laud.

All vasakult: 1) Gilwell-Parki õppelaagri algupärane peavärv. 2) Suurlõkkepaik ulualusega Gilwell-Parki poiste laagriväljal.

Rippuv sild.

Materjal ja abinõud:

Üks tugev kõis, 2 sama pikka kerge-
mat, 4 tugevamat teivast ($2\frac{1}{2}$ –3 mtr.),
12 vaia nõõride pingutamiseks maapin-
nal, 6 head ühenduskõit risttugede koos-
tamiseks, 2 keppi umbes 2 m pikku-
ses (sobivad ka skaudikepid), 2 tükki
kotiriidet „sadulaks“, labidas ja puust
nui või haamer.

Rippuva silla ehitamiseks võib tööd
jaotada kahe salga vahel.

Kaevatagu parajas kauguses, umbes
poole teiba pikkuse vahemaaga üksteis-
est, mõlemast kaldast augud risttugede
jaoks. Teivastod risteldes, köidetakse
umbes keskkohalt. Kinnitusvaiad löö-
dagu maa sisse vähemalt risttugede
pikkuse kauguses tugede keskkohast,
kaldalt eemalduvalt.

Teine salkadest asetab samal ajal
maapinnal sirgu tugevama kõie ning
sellele rööbiti, pisut lähemale kui pool

risttugede pikkust, kaks kergemat köit. Parajate vahemaade järele need kolm köit liidetakse tugevate ühendusnööridega, mille keskkohad kinnitatakse „seasõrgadega“ peaköie külge, kuna otsad kinnitatakse külje köite külge kas „seasõra“, „liugleva aasa“ või mõne muu sobiva sõlmega. Ühendamist alatagu keskelt, kaugused mõõdetagu täpsalt välja, köite otste pool vahed suurenevad. Hoolsa mõõtmise ja sõlmimisega välditakse raskused silla püstitamisel.

Kui nööriстик, risttoed ja kinnitusvaiad on valmis asetatud, tuleb nööriстик toimetada üle jõe võimalikult kuuvana. Selleks keeratagu nööriстик ühte ning kinnitatu teisel kaldalt heidetud nööriotsa külge. Kui ületoimetamisel hoitakse nööri pingul, siis pole karta selle vette langemist.

Nööriстик lahti harutatud, asetatagu selle peaköis risttugede keskkoha, mis on kaitstud kotiriidega. Küljeköied kinnitatakse risttugede otstesse seasõrgadega (joon. 3). Selle järele kinnitatakse kahekordselt ringi (joon. 4) ümber esimese kinnitusvaia tüve. Külje-

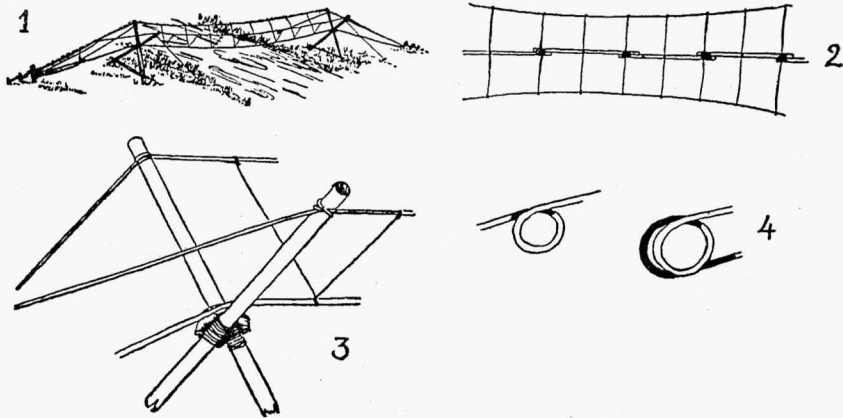
köite otsi võib kinnitada eraldi samal viisil või neid ümber vaiade viies ühte liita. Alusköis tõmmatakse pingule isesuguse pööra abil, mille ümber alusnööri asetatud. Võib kasutada ka plokki, kuid see pole hädavajalik. Kui on alusnööri küllaldaselt pingul, et hoida pearaskust, tuleb hoolitseda, et küljenöörid saaksid pingutatud samas suunas, kuna isesuunas pingutades kinnitus-vahenöörid võivad hargneda ning kogu ehitis kaotaks tasakaalu.

Kogu ehitis, eriti aga sõlmed ja köidised olgu hoolsalt kontrollitud vastutava isiku poolt, enne kui kasutada silda ülekäimiseks.

Küljeköite ühendamiseks alusköiega võib kasutada nööri asemel ka keppe. Paremus seisab siin selles, et sild omab kindlamat seisu, kuid keppide kinnitamine on raskem.

Teisend.

Rippuva silla alusköit võib asendada üksikutest keppidest jätkatud „alustee“. Selleks kõige esiteks asetatakse kepid (skaudikepid) maapiinnale, otstest um-

1) Rippuv sild. 2) Valmis nööriстик, alusteeks on kasutatud otsajätkatud keppe, nööriстик avardub köite otste poole. 3) Kokkuköidatud risttoed, köidisel kotiriie, millele toetub alusköis; külje köied, samuti ühendusnöörid kinnitatakse „seasõraga“. 4) Köie kinnitamiseks vaia või puu tüve ümber kasutatakse vähemalt kahekordselt ringsõlme (paremal), müllalgi mitte ühekordselt, nagu see vasemal näidatud.

bes vaksa pikkuselt rööbiti, mille keskpaigast kepid ühendatakse tiheda köidise-ga. Siin eksitakse, kui kasutatakse keppide ühtekõitmiseks kahte köidist, viimasel juhul võib silla „alustee“ mur-duda, kuna see osutuks paindumatuks.

Külje köied asetatakse kurvi taoli-selt kõrvale ja ühendatakse „alustee-ga“ samal viisil nagu alusköie puhul. Vahe-maa küljenõõridest aluseni avardub otste poole umbes $\frac{1}{3}$ võrra (joon. 2).

Silla püstitamisel „alustee“ otsad kin-nitatakse risttugede külge, kuna muus osas silla ehitus ei erine eelmisest vii-sist.

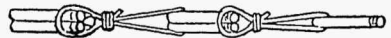
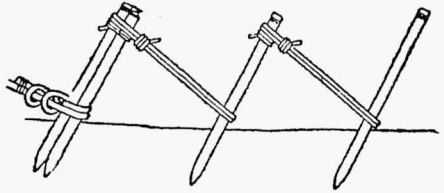
KINNITUSVAIAD.

Kahte asja peetagu silmas: 1) vaiad olgu kinnitatud maapinnasse niivõrd kindlalt, et need raskuse pinge mõjul välja ei tuleks ja 2) et vaiad oleksid niivõrd tugevad, et nad ei murduks.

Kolme-, kahe- ja ühekord-sed kinnitused on vaia kin-nituste sobivamaid viise. Selleks kasu-tatakse vähemalt meetripikkuseid ning käevarrejämehüsi vaiu. Kui neid soovi-takse kasutada korduvalt, siis mähitagu ülemised otsad traadi või plekkvitsaga, et vältida lõhenemist.

Kinnituse tugevuse saavutamiseks ka-sutatakse eespool kolme, keskel kahte ja taga ühte vaia. Vaiad lüüakse soovita-

va pinge joones tarvilikus kallakus maa sisse ükshaaval, moodustades ees ja kes-kel tarviduse korral vaia kimbud (kim-bus vaiad on tihedalt üheskoos), milli-seid kasutatakse kui tervikuid köie kin-nitamiseks. Muidugi vaiade küllaldase tegevuse puhul jatkub üksikvaiadestki.

Eelmise vaia (või vaiakimbu) üle-mine ots ühendatakse tugeva nõõriga järgmise vaia (või kimbu) tüve kohalt, kus juures ühendusnõõr moodustagu vaiadega täisnurga.

Vaiade ühendusköidist alustatagu „seasõraga“ ümber vaia (või kimbu), siis viiakse kaks korda ümber ühendatavate vaiade ning viimaks kinnitatakse kahe või kolme aasaga ümber ühendava kam-mitsa. Kui ühendused vaiade vahel jää-vad liialt lõdvaks, võib nende pinget suu-rendada vahele asetatud puupulgaga pin-gule keerates ja seda kinni sidudes nõõ-ridega ühte.

SOOVITAVAD RAAMATUD:

- 1) *PREPARING THE WAY PIONEERING* (Gilcraft). Hind 1 s. 6 d.
- 2) *KNOTTING* (Gilcraft). Hind 1 s. 6 d.

Kirjast.: C. A. Pearson Ltd., London. Henrietta Str., W. C.

Hundipoeglus - skautluse noorem haru.

Hundipoegade ühik (kari) on mõeldud skautluse noorema haruna, et rahuldada suure hulga nooremate poiste huvisid, kes tahaksid saada skaudiks, kuid on selleks veel liiga noored.

Ei ole õige, anda neile samu ülesandeid ja katseid, kui vanematele poistele; eriti mitte vanemate poiste seltskonnas, kuna nad kipuksid kergesti „üle teutsema“, et aga olla kaaslaste tasemel. Samal ajal vanemad poisid oma taotluses ei tahaks tegutseda üheskoos „noorukestega“. Igal juhul on eelistatud tegutseda lahus.

Hundipoegluse kasvatus erineb ainult sammuvõrra skautlusest.

Ühelgi poisil pole iseloom välja kujunenud 11 või 12 aastasena, ja juhtijal peab selge olema, et kui hundipoegluse ühiku töö ei vii edasi rühma töö suunas, siis oleks see poiste pideva tegevuse nurjumine. Poiss võib väga lühikese ajaga kaotada palju sellest, mida ta on saavutanud hundipojana, kui see kasvatus pole jätkatud ajani, mil ta on küllalt vana, et iseseisvalt valida hea ja kurja vahel.

Tõeline hundipoegade ühik (kari) pole iseseisev organisatsioon, vaid osa skaudi rühmitusest. Hpg. juht peab töötama käsikäes skaudijuhtidega, skautide ja vanemskautidega. Tema peab selgitama igale uuele poisile ja nende vanemaile, et see on ainult skautluse eesruum ning ta peab hoidma alati paremad skautluse aated hundipoegade silme ees.

Rühmituse eesotsas on rühmituse juht, kes valvab rühmituse üldtegevust, jagades üksikasjalise vastutuse ühikute juhtimisel seisvaile juhtidele.

Hpg. juht on vastutav rühmitusejuhi ees „karja“ ülalpidamise ja juhtimise eest. Tema on liige rühmituse nõukogus, mis koosneb kõigist vastutavatest tegevjuhtidest rühmituses ja kelle ülesanne on suunata rühmituse, kui terviku üldist tegevust.

Hpg. lubadus ja seadused on loomulikult lihtsamad, kui samad skautidel. Poleks õige, nõuda noorematelt poistelt võtta oma peale kohustusi ja lubadusi, mida nad ei mõsta ega suuda täita.

Kasvatusviis.

Hundipoegluse kasvatusviis on sise- ja arendada ja kasvatada, selle asemel, et instrueerida väliselt. Pakkudes mängu ja tegevust, mis oleks haarav ja huvitav, kasvatades ühtlasi kõlbliselt, vaimliselt ja kehaliselt. Mitte sedavõrd teadmiste hankimine, kui soov ja võime neid hankida.

Teiste sõnadega, hpg. juhi ülesanne on vaimustada, ergutada ja julgustada poisse õiges suunas.

See on vahend, mille poolest ületab moodne pedagoog oma vanameelse ametvanna, kuna ta arendab poisi võimeid ja iseloomu vastandina raamatutarkusele ja mis loeb tänapäeval elu edukuses kõige enam.

Võimete all lord Baden-Powell ei mõtle elamisost, vaid üldiselt arukust ja võimet elada vaba, edukat ja õnnelikku elu.

Jutlustada alaliselt „ära tee“, just virgutab pahedele. Ennemalt sisendage õi-

get vaimu: nagu püssirohi lasule, nii on vaim teole.

Otsene instrueerimine, näiteks riviõpe, tõstab esile hülgava välise katte, kuid kui selle all puudub õieti arenenud iseloom, siis ei pea see kaua vastu.

Keskpärane poiss (kui niisugune üldse olemas) ei taha paigal püsida ja ammutada teoreetilisi juhiseid. Tema tahab asja juures olla ja ise tegutseda. Ent see on parim alus tööks, kui õpetaja ainult taipab, et isetegevus on otsekohe- seim ja parim kasvatusviis.

Teie esimene samm olgu õppida tundma poissi ennast, mõista tema huvisid ja vastumeelsusi, tema häid ja halbu omadusi ja suunata tema kasvatust nendel alustel.

Suhe juhi ja poisi vahel.

On kaks põhjapanevat punkti hundi- poegluse kasvatusviisis, mis vääri- vad arutlust. Esimene on, et ainult inimene, kes võib loota tõelist edu hundi- p. kasvatajana, on selline, kes võib olla neile „vanemaks vennaks“.

Käskiv juht on halb, ning koolipapa- likkus on määratud ette nurjumisele (kuigi vist kummalgi juhul inimene ei tunne seda ise ega taha tunnustada). See tõik on tõestatud päevast päeva vilunud hgp. juhtide (neist paljud ka daamid) tegelikkude saavutistega.

„Vanema venna“ mõiste all B.-P. mõt- leb inimest, kes võib end asetada sõbra vahekorda poistega, võttes osa nende mängudest ja lõbudest, võites sellega enda usalduse, luues olukorra hõlpsaks õpetamiseks; nimelt, juhtides neid oma eeskujuga õiges suunas, selle asemel, et olla paljas hoiatusmärk, mis asetseb kõr- ge! nende peade kohal teetähisena.

Kuid ärgu mõistetagu seda nii, et hgp. juht peaks olema „pehme“ või „tuule- lipp“. Hoopis vastupidi, sõbra vahekord nõuab kindlust ja otsekohe- sust, et tal cleks püsiv väärtus.

Hundipoja aastad.

Teiseks, kuigi esmajärjekorras, tuleb rõhutada, et poiss kaheksa kuni kümne aasta vanuses on igati täiesti erinev 11— 15 aastastest poisist.

Muutus ei saabu 10. eluaastal küll mitte ühel hoobil, kuid noorem poiss kas- vab nii kehaliselt kui vaimliselt suhteli- selt palju kiiremini kui vanem poiss, ja üleminek toimub järk-järgult keskmise poisi juures umbes neis aastates.

Poisipõlve arengu järgud:

- 6— 8 aastastelt — näitlev instinkt, usut- lev vaade;
- 8—11 „ — ennast kindlustav isiksus ja võistlus- püüe;
- 11—15 „ — kangelasaustus ja koostöö püüe (kam- ba vaim).

Võib julgesti öelda, et poisid hundi- poegluse eas omavad kalduvusi, nagu — valetada, omakasupüüdvus, julmus, sõnakus ja teesklus; kuid otsekohe tuleb mõista, et need omadused ei ole pärit halvast kavatsusest, need on ennemini selle vanuse erilise vaimuilmeloomulikud avaldused. Peab mõistma, et kuna va- nem, skaudi eas poiss on tulvil kange- lasaustust ja indu, tegutseda salgas hea juhi eestvõttel ning võistelda teiste sal- kadega, eriti rüütellikuse teenistuses, — on seevastu noorem poiss parajasti lapse east väljunud, on enam individuaalsem (isikupärasem), tundes end omal jalgel, n. ö. rohkem enesesse keskenduv, leides esimest korda ennast võimelisena korda saatma asju iseseisvalt, ning silmapilgul, mil ta ühe sammu on astunud, kipub ta kelkima.

Ta on vaevalt mängu- asjade vallast välja jõudnud. Ta on kärmas oman- da- ma, mitte aga andma. Ta on oma elu kõige kujundatavamas eas.

Seal on palju kurje idusid, mis võivad muutuda väänkasvudeks, kuid see on ka ajajärk, kus on võimalusi ja kus tuleb „õieti vitsa väänata“.

Küsimus, mis paljudes muret tekitab, seisab selles, *kuidas* seda paremini teostada.

On ilmne, et hpg. juht peab olema vilgas ära tundma halbu algeid, kus need avalduvad. Vanemate poolt, kes unustanud oma enese lapsepõlve, on tavaline nähe sarnaseid kalduvusi otsekohe maha suruda neilgi vähestel juhtudel, kus neid üldse ära tunda võidakse. *Kuid surve on kõige halvem võimalik lahendusviis*; see sunnib poissi valetama veelgi kavalamalt, varjata omakasupüüet ja olla veelgi silmakirjalikum.

Need kolm arengu astet iseloomustavalt võiksimme kokkuvõtlikult üles tähendada:

Kuni 8 aastani.

Näitlev järk:

Tärgav loovsus.

Usutlevus.

Muinasjutud.

Erinev huumor.

8—11 aastani.

Isiklik võistlusind:

Isiksus.

Loovsus.

Uudishimu.

Uute kogemuste püüded.

Süvenemine uutes mängudes.

Markide ja muude esem. kogumine.

Vallatud ja kärarikkad mängud.

Vaimline ja kehaline püsimatus

Metsikus, toorus.

Hoolimatus, mõtlematus.

Kelkimistahe.

vahvusjutud.

Üle 11 aasta.

Koostöö (kamba):

Loovsus.

Leidlikkus.

Kamba mängud.

Reeglipärased mängud.

Distsipliin.

Kangelaste austus.

Romantika.

Seiklused.

Loov-voorus.

Tundelikkus, hellus.

Tärgav südametunnistus
jne.

Ülev meel.

Huumorimeel.

Kaastunde meel.

Väikesed poisid armastavad lobiseda ning seetõttu luisata ning valetada, ilma igasuguse tõeliselt halva kavatsuseta, ometigi on hea ravida seda harjumust tema varajases eas, et arenemine ei läheks allamäge.

Valetamisest vabastamiseks on hea juhuseid „kinni naelutada“, poisse mitte noomides, kuid ainult näidata, et valet ei usuta. Põlgus sellelt seisukohalt võib mõndagi poissi parandada. Kui poiss kipub korduvalt valetama, siis vihje sellele, et eelmine vale pole veel ununenud, on samuti mõjukas. Kuid teisalt peate valvama, et ei tuletataks pidevalt vanu patte meelde, vaid näidatagu poisi vastu usaldust ja lootust sellest pahest paranemiseks.

Omakasupüüdmatus võib kasvatada tegelikul viisil, mõjutades poisse loovutama teatud esemeid teistele.

Nooremad tavaliselt ei püsi paigal üle 10 minuti, veel vähem tunde, nagu seda nõuab kool.

Meie peame meeles pidama, et nemad kannatavad kasvamise kärsituse all nii vaimliselt kui kehaliselt. Parim ravi selleks on *vahetada pakutavat tegevusainet*, lastes neid veidi välja jooksmata, üldse liiklema, isegi mürama. Poistele tuleb ka võimalusi anda endi „väljamüramiseks“.

Mis puutub poiste kehalisse arenemisse, siis ärge rahulduge lihtsa ümberjooksmise ja askeldusega, vaid abistage neid nõuga ja kui võimalik, siis isikliku kaastegevusega jooksus, hüpetes, visetes, veeretustes, hüplemistes, püüdmises jne.

Seesugune liiklemine on poiste kehalele kui ka vaimlisele arengule võrratult kasulik, kui isegi tavaline võimlemine, kuna nad valmistuvad ette otseselt praktilisteks tegevusteks mängu kaudu jne., kusjuures nad arendavad võrdsest nii meeli kui lihaseid loomulikult viisil.

Õpetame neile *mängus* piasjasju, mis võib olla võimaldavad neile saata korda suuri asju tõsielus: *mäng on esimene suur õpetaja*.

Poisid tahavad mürada: võimaldage seda. Kui nad mängivad, tehku seda kõige hingega ja arvestage sellega ka omas kavas.

Naer on terviseks. — Juba skaudi kasvatuses on rõhutatud „skaut on alati rõõmus“ seda kui vajalikkust; hundipoe-gade juures aga olgu see veelgi vabam. Naer takistab palju halbust ja aitab luua südamlikku sõprust ja avameelsust. „Poiss, kes palju naerab, valetab vähe.“

Kuidas alata organiseerimisega?

Alatagu ainult mõnede poistega. Paljudes juhtides esineb kiusatus alata suure hulga. See oleks aga kindlasti väär samm.

Teie teeksite hästi, kui looksite eeskätt õige vaimu väikeses ühikus. „Tuleb omada peotäis pärmi, et asi võiks edeneda“. Isegi siis, kui eeldused head, ärge ajage ühikut liiga suureks. Kogemused on näidanud, et kaheksateistkümmend poissi on enamus, et rakendada individuaalset kasvatust. „Oletades, et teie olete enam võimeline,“ ütleb Baden-Powell, „ma arvan, et 24 oleks maksimaalne arv hundipoe-gade ühikus, mida üks inimene suudaks vääriliselt arendada.“ „Muidugi võidakse kergesti „drillida“ ka sadat ja kahtekümnet nelja poissi, kuid see poleks enam nende kasvatus.“

Organisatsioon.

Kuue süsteem. Skaudi rühmad jagunevad salkadeks (6—8 poissi), hundipoe-

gade ühikud kuueliikmelisteks „pesadeks“.

„Pesa“ töötab „pesavana“ ja tema abi juhtimisel. Nendel juhtidel lasub tegelik vastutus juhtimises ja õpetamises ainult vanema juhi otsesel järelevalvel. „Pesavana“ ei ole „noorem salgajuht“ ning ärgu peetagu teda võimeliseks „pesa“ juhtimises ja kasvatamises.

Paljud vanemad juhid arvavad õieti, et „pesavana“ peab olema „kahekõrva hundipoe-g“, enne kui temale tegelikult lubatakse vastavaid tunnuseid ja et tema abi peab olema vähemalt „ühekõrva hundipoe-g“.

Soovi mööda üht „pesavanadest“ kut-sutakse „vanemaks hundipojaks“ (vanem pesavana), kes kannab kolme tunnus-märki.

Hundipoe-gade juhtidele soovitakse pida-da „pesavanade nõupidamisi“ ja õppe-koondusi. Nõupidamistest võtavad osa vanem juht, tema abi, „pesavanad“ ja vahel ka nende abid. See on kogu, mille koondused on vabad ametlikkusest ja kus arutletakse „karja“ tegevusüritusi. Siin on vanemal juhil avarad võimalused tegevust õieti suunata, parandades vigu või kiites ning andes juhiseid noortele juhtidele.

Tavaliselt järgneb sellele kohe õppe-koondus, kusjuures mõlemad kokku ei ületa 45 minutit. Sellel arutletakse nii möödunud kui ka eelseisev tegevus. Paljudel hundipoe-gadel on lühike mälu. Vanema juhi sooviks on aga kasvatada enesele häid abilisi. Sellepärast võimaldagu tema noortele vahelduseks vabamaid hetki, et nemad võiksid asjas igati sü-veneda.

Koondused.

Kohtuge kindlaksmääratud päevadel ja tundidel ja kui elukoha kaugus, kodused ega kooliolud takistuseks ei ole, siis nii sagedasti kui võimalik.

Täpsus poiste seisukohalt olgu mitte niivõrd nende sõnakuulelikkuse, kui nende innukuse prooviks, olla kohal, et mitte mööda lasta mõnda huvitavat asja. Täpsus juhtide seisukohalt olgu veelgi tähtsam.

Tegevuskava koonduseks olgu alati ettevalmistatud. Selles ei tohi leiduda aja tühemikke, mis laseks veel koondusel mõelda, mis järgnevalt ette võtta. Ei, seda mitte, poisid õppigu kõike muud, ainult mitte logelemist.

Ükski poiss ärgu jäägu pealtvaatajaks ega järge ootajaks, igaüks olgu kogu aeg tegevuses, olgu tööl või mängus. Peetagu meeles, et noor vaim selles vanuses ei püsi ühe asja juures kaua. Kava peab kajastuma sagedates üleminekutes, vahelduses, kontrastides. *Poisi elus on kõige tähtsam mäng, sellepärast korraldatagu ohtrasti mängu.*

Nõudke erksust ja tähelepanelikkust pisi-asjades kiituse ja mitte karistuse teel, nagu rõivastise, jalanõude puhtuses ja korrastuses, eriti ettetulevate toimingute väleduses ja laitmatu tervitamises.

Hoiduge võimalikult eemale igasugusest sirgjoonelisest rivikorrast. *Ring on hundipoegade rivi*, mitte aga sirgjoones rivistuse viisid käskluste teel. Sobivaks käskluseks on eriline „hüüe“ ringi kogumiseks. Koondused alaku ja lõppegu „suure hõisega“. Järgnev kava on üheks üldiseks näiteks, mis läbikatsetatud ja annud häid tagajärgi:

Avamine — „üldhõise“

- 5 minutit — ülevaatus, registreerimine
- 10 „ — vaiml. ja füüsil. arendav mäng, näiteks mäng ringis tervele „karjale“ või mingi teatevõistlus
- 15 „ — pesade tegevus „pesavana-ga“ eesotsas, vanema juhi järelevalvel
- 10 „ — rahulikumad mängud
- 10 „ — vanema juhi juhiseid

- 5 minutit — vaikne mäng
- 5 „ — lühike vestlus
- Lõpuks — mingi tseremoonia, „suur hõise“.

Tseremooniad.

Kaks tähtsamat hundipoja pidulikku sündmust on *lubaduseandmine ja üleminek*. Neid ärgu korraldatagu millalgi kuidagi juhuslikult. Lihtsus ja hardumus olgu hundipoegade tseremooniade põhitooniks.

Vanemad.

Suureks abiks on tihedam suhe poiste vanematega, et olla teadlik nende vaadetest ning eriti, et äratada neis huvi, selgitades hundip. mitmesuguste ürituste põhjusi ja eesmärgi. Teie peate külastama neid vähemalt kord aastas, kutsudes neid ühtlasi karja üritustes ja laagrites kaasa elama ja et kindlustada nende kaasabi poisi tegevusele hundipoegluse ajal kodus.

Aruandeid, ülevaateid.

Igal „karjal“ olgu oma *tegevusraamat*, millesse üles tähendatakse andmed iga liikme kohta, ja *vaatlusraamat*, mis osutub kindlasti suureks huviasjaks tulevikus. Igal „pesaval“ võib olla oma *pesaraamat*, kuhu kantakse kohalviibijate allkirjad, mis kontrollitav vanema juhi poolt.

Arvepidamine.

Vanemate juhtide ülesandeks on kanda hoolt, et „karjas“ oleks korraldatud arvepidamine ja kus asi puutub poiste eneste poolt kokku pandud summadesse, poistel oleks võimalus jälgida väljaminekuid.

On soovitatav anda arvepidamine kellegi hooleks ning seda kokkukõlastada teiste üksustega rühmituses. Kui on saanud mingi annetuse väljastpoolt, tuleks kujundada komisjon, kes oleks tarvidust

mööda seoses rühmitusega, et otsustada kasutamise ja kulude üle.

Kasvatusevahendid.

Jutustused.

Hpg. juht võib poiste tähelepanu igal ajal paeluda juttude ja vestluste kaudu, mis loovad temale võimalusi sisendada poistesse soovitud õpetusi. Jutustatagu kergelt ja elaval viisil, milles olgu teataval määral näitlejalikkust hääle ja liigutuste jäljendamises. Kuid hoiduge liialdustest, et poiste tähelepanu ei saaks eemale tõmmatud jutu sisust.

Ja üldse, ärge laske jutulõnga katkestada, kuigi poisid tahaksid vahest küsimustega ette rutata, — hoidke tähelepanu pinevil lõpuni.

Vahest võib poistele ka mõnd head juttu ette lugeda. Kui seda õieti tehakse, äratab see suurel määral poiste huvi heade raamatute vastu. Siiski on üldiselt parem jutustada kui lugeda.

Näidendid.

Teine väärtuslik ning alati huvitav iseloomu arendamise viis on mõne näidendi lavastamine. Vahest on kasulik seda teha seoses jutustatud lugudega.

Näitlemine arendab mitmesuguseid omadusi kõigekülgselt, nagu väljendusoskus, kiire taipamine, hääle käsitus, kujutusvõime, huumorimeel jne., samuti ka eneseavaldus.

Ettevalmistamatud näitlemise katsed on samaväärtuslikud omal kohal kui läbiproovitud tükid.

Mängud.

Peamiselt mõõduandev on siin juhi leidlikkus. Mängudes peitub tähtis kasvatusevahend, eriti kui need rakendatud nii füüsilises kui ka moraalses kasvatuses, nagu seda näitab järgnev liigitus näitena:

Distsipliini ja koostöö taotluseks: igasugused rühmängud, nagu mängud sõõris, jalgpall, korvpall, hoki jne.

Meelte ja pingutuste keskenduseks: tasakaalumängud, mängud tasakaalupalgil või latil, palli püüdmise, tabavusmängud.

Tähelepanu ja mälu arendamiseks: Kimi mängud, jälgimine, luuramine.

Konstrueerimisvõime arendamiseks: lohede lennutamine, lennukimudelid, mitmesug. mudelid.

Käeosavuse arendamiseks: sõlmed, köidised, paberil kujutamine.

Füüsiline areng teostub hüppe-, jooksumängude kaudu, samuti palliviskamine, pallilöömine, ratta veeretamine, iga liiki teatejooksud, kukerpalli veeretamine (hundiratas) jne.

Silma harjutamine teostub mitmesug. määramismängude teel, näit. mustrid, värv, kui palju, kui kaugel jne.

Kui neil eesmärkidel rakendatakse mängu, on nende tähtsus ja kasulikkus võrdne koolis veedetud ajaga.

Laager.

Laager on parim võimalus hundipoegade tundmaõppimiseks, kuna mõne päeva jooksul laagris teie õpite neid paremini tundma, kui tavalistel koondustel kuude jooksul. Laagris teie võite neid hõlpsasti mõjutada iseloomu, puhtuse ja tervise seisukohalt.

Ärge unustage, et laagris lasub teil kõige tõsisem vastutus. Ei ole kerge asi, võtta noori poisse nende kodust, tehes ennast täiesti vastutavaks nende eest kogu aja kestel.

Laager ei ole hundipoegadele niivõrd olulise tähtsusega, kui seda skautidele, ning on parem neile laagrit üldse mitte korraldada, kui puuduvad nõutavad eeldused ja kogemused selleks.

Igal juhul on soovitatud ainult enam- kogenud ja arenenud poiste osavõtt. Laager ärgu kestku liiga kaua. Liiga kaua kestev laager oleks vastutuse kandjaile liigne pingutus, teie võite tüüdata isegi poiste innukust. Nädala kestus oleks ülemmäär, küllaldaseks oleks kestus näiteks reede õhtust kuni teispäevani või kesknädala hommikuni.

Pole soovitatav viia noori poisse kodust liiga kaugele.

Vähemad kaugused pakuvad *neile* küllaldasi elamusi ning kui teie asute kodudest liiga kaugel, võib tekkida haigestumiste või õnnetusjuhtude kordadel tõsiseid raskusi.

Hundipoegade laagrit ärgu korraldada kunagi alla kahe vastutava isiku osavõtuta, ning iga 6 hundipoja, s. o. iga „pesa“ kohta olgu üks täiskasvanud isik.

Eeskujuliku laagri korraldus nõuab kolme täiskasvanud juhi kaasatulekut, kellest üks on vastutav kogu laagri eest, teisel lasuvad tootlustamisülesanded, kuna kolmas hoolitseb sobiva, vahelduva laagritegevuse eest.

Segalaagrid hundipoegadest ja skautidest on osutunud igal juhul ebasoovitavateks.

Pidage meeles, et teie olete igal juhul vastutav poiste heaolu ja tervise eest ning ei tohi neid lasta kannatada teie kogememata tõttu.

Kavatsetagu kõigiti ettenägelikult, isegi igas pisiasjaski, ärgu jäetagu midagi juhuse hooleks, oldagu ettevalmistatud igaks juhuks ja ohuks. Hea laager võib jätta poistesse püsivaid väärtusi;

kuid halb laager jätab igal juhul halva varju nii enesele kui „karjale“ ja üldse skautlusele.

On parem kasvatada poisse meetodeil, mis võivad olla vähem kaasakiskuvad kui laager, kui et riskeerida laagri võimalikkude ohtudega.

Igal juhul on soovitatav enne oma hundipoegade laagri korraldamist tutvuda mõne teise hästi korraldatud hundipoegade laagriga.

Kokkuvõte

Põhimõtete teostamiseks rakendatagu: *Käsitööd*, et arendada tegevusindu, loovat tahet ning võimeid jne.

Looduseuurimist, et arendada tähelepanuvõimet, aukartust, loodusearmastust.

Mänge, et kasvatada rõõmsat meelt, hääd loomust, sõbralikkust.

Kergejõustikku (mängleva teel), et arendada ja kasustada isiklikku võistlusindu kehakasvatuseks.

Rühmmänge, et kasvatada omakasupüüdmist, enesevalitsemist, koostöö vaimu.

Lõpuks olgu tähendatud, et siin esitatud skeem on jäetud teadlikult üldjoonelineks. See on mõeldud ainult juhiseks, mille najal iga hpg. juht võiks ise koostada omad tegevuskavad.

Skautluse kasvatus ei sobi otseselt hundipoegadele, ka võiks see neilt võtta tahte ja huvi edaspidiseks arenguks, sellepärast ärgu püütagu rakendada seda vahettegematult, vanusest tingitud asjaolusid arvestamatult.

SOOVITAVAD RAAMATUID:

1) *THE WOLF CUB'S HANDBOOK* by Lord Baden-Powell of Gilwell. London. C. Arthur Pearson Ltd, Henriette Str. Hind 2 s.

2) „*LETTERS TO A WOLF CUB*“ (Gilcraft) sama kirjastus. Hind 1 s. 6 d.

3) „*WOLF CUBS*“ (Gilcraft) sama kirjastus. Hind 1 s. 6 d.

Kõites raamatud 1 s. kallimad.

Erialad.

Eelmiste ridadega on püütud anda üldjooneline ülevaade hundipoegade kasvatamisest ning juhiseid organiseerimisega ühenduses olevateks võimalusteks.

Nüüd heidame pilgu teise osa, nimelt hundipoegluse erialadele.

Erialade ülesandeks on aidata välja ravida pahasid ja kasvatada iseloomus ning tervises.

Erialad pakuvad võimalusi kahekõrva hundipoegile individuaalseks tegevuseks, seda nimelt iseseisva enesekasvatuse seisukohalt. See aga ei keela, et ka ühekõrva hundipoeg võib algust teha mõninga tegevusega iseseisvalt.

Hundipg. erialad jagunevad nelja rühma:

- 1) Iseloomu arendavad.
- 2) Käsitöö — käteosavust arendavad.
- 3) Teiste teenimist arendavad.
- 4) Füüsilist tervist arendavad.

Iga rühm jaguneb omakorda 3 haruks.

Järgnev tabel annab ehk selgema üldise ülevaate hundipoegl. erialade tähtsusest ja jaotusest:

Poiste pahed ja nende vastumõju hundipoegluse teel.

Noorte poiste tavalised nõrkused ja pahed.	Põhjused	Kasvatust. vajadused	Vastumõju (ravirühm)	Hundipoegluse tegevus ja erialad
Kelkimine . . . . }	Kasvatamatus (vilumatus)	Iseloomus	Arukus ja meelekindlus	Kogud ja korjandused (kollektionäär) Looduseuurimine Aiandus
Hooplemine . . . . }				
Argtus . . . . }				
Valetamine . . . . }				
Kahjutegevus . . . }	Huvi ja teadusejalu puudumine	Iseloomus	Käsitöö (käteosavus)	Joonistamine Kodune isetegevus Mänguasjade valmistamine
Hävitavus . . . . }				
Hoolimatus . . . . }				
Kannatamatus . . . }				
Sõnakuulmatus . . }	Teiste halvaks pidamine (põlgamine)	Kehalises tervises	Teiste teenimine	Esimene abi Kodused kohustused Käskjalana
Omakasupüüdlikkus }				
Õelus . . . . }				
Saamatus . . . . }	Teadmiste ja harjutuste puudumine	Kehalises tervises	Kergejõustik ja puhtus	Ujumine Kergejõustik Meeskonnamängud Isiklik puhtus
Füüsiline nõrkus . }				
Kehalised pahed . }				